

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-242/22-S

Název	Gymnázium Jana Palacha, Mělník, Pod Vrchem 3421
Sídlo	Pod Vrchem 3421, 276 01 Mělník
E-mail	gjp@gjp-me.cz
IČ	49 518 917
Identifikátor	600 007 316
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Ilona Němcová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Pod Vrchem 3421, Mělník
Termín inspekční činnosti	14. – 16. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků středního vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace vykonává činnost střední školy (dále „škola“). K 30. září 2021 vzdělávala 443 žáků v denní formě osmiletého (229 žáků) a čtyřletého (214 žáků) oboru vzdělání Gymnázium. Naplněnost školy se od poslední inspekční činnosti zvýšila na 85 %, zájem uchazečů je dlouhodobě vysoký.

Škola identifikuje 14 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 10 cizinců bez jazykové bariéry. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) povolila třem žákům vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Stravování žáků od školního roku 2021/2022 zajišťuje externí firma.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka, jmenovaná v roce 2016, školu rozvíjí podle realisticky nastavené koncepce, kterou průběžně účelně vyhodnocuje. Z dlouhodobých cílů se daří zlepšovat materiální podmínky a rozvíjet klíčové kompetence žáků v rámci projektových dnů a tvorby ročníkových prací. Částečně se daří naplňovat záměr efektivního využití moderních vyučovacích metod a práce s nadanými žáky. Inovované školní vzdělávací programy (dále ŠVP) vhodně kladou důraz na všeobecné vzdělání a rozsáhlou nabídku volitelných předmětů pro podporu osobnostního rozvoje žáků.

Každodenní operativní řízení, na kterém se podílí i zástupce ředitelky, a vnitřní informační systém, vhodně doplněný o platformu využívanou v době distanční výuky, jsou funkční. Zásadní pedagogické a organizační záležitosti projednává ředitelka účelně v pedagogické radě a s poradním orgánem, tvořeným předsedy předmětových komisí. Ve školním poradenském pracovišti vzájemně spolupracují dvě kvalifikované metodičky prevence, výchovná poradkyně a školní psycholog. Přispívají k účelné podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zejména včasné identifikací a důsledným informováním o potřebách těchto žáků. V částečně obměněném pedagogickém sboru jsou všichni vyučující odborně kvalifikovaní, systém uvádění učitelů je funkční. Další vzdělávání vedení školy i pedagogických pracovníků většinou odpovídá potřebám školy, v menší míře se však venuje oblasti práce s žáky nadanými. Částečně účinná kontrolní činnost ředitelky je zaměřená na hodnocení kvality vyučování, méně na přijímání opatření ve vztahu ke zjištěným skutečnostem a k výsledkům vzdělávání. Příležitostí ke zlepšení je také využití potenciálu předmětových komisí a školního poradenského pracoviště k analýze výsledků při ukončování vzdělávání a k práci s žáky nadanými i ohroženými školním neúspěchem.

Díky vícezdrojovému financování a funkční spolupráci se zřizovatelem škola zlepšila své materiální podmínky, které účinně podporují realizaci ŠVP. Vznikla nová sportovní hala, relaxační a studijní kouty pro žáky, jezírko a přírodní zahrada a zlepšilo se vybavení v oblasti informačních technologií. Zařízení a pomůcky jsou řádně obnovovány i díky partnerství se spolkem rodičů.

O pravidlech a podmírkách bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci vhodně opakováně seznamováni, o čemž svědčí nízká míra úrazovosti. V letošním školním roce došlo ke zvýšení počtu úrazů v tělesné výchově, a proto škola následně správně zintenzivnila preventivní opatření k jejich snížení. Nutné je obnovení platnosti revizí elektrických přístrojů, se kterými žáci přicházejí do styku při vzdělávání.

Škola se aktivně zapojuje do společenského života města. Účinně spolupracuje s rodičovskou veřejností, zřizovatelem, středními a vysokými školami a dalšími partnery. Ve škole aktivně pracuje studentská rada, její podněty ke zlepšení vedení průběžně zohledňuje. Tyto aktivity napomáhají k naplňování ŠVP a udržení dobré prestiže školy na veřejnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách byla zaznamenána pozitivní atmosféra a vzájemný respekt učitelů a žáků. Vzdělávací cíle správně vycházely z dosavadních žákovských znalostí a dovedností, všichni pedagogové projevovali o žáky zájem a vhodně je podporovali. Méně pozornosti bylo věnováno rozvíjení postojových cílů. Ve dvou třetinách hodin učitelé účinně aktivizovali žáky využitím kooperativních forem práce kombinovaných se samostatnou prací žáků. Ve třetině hodin však byla využita frontální organizace výuky, u níž byla míra zapojení žáků nízká. Přiležitostí ke zlepšení je podpora práce žáků s různými informačními zdroji a rozvoje kritického myšlení, která byla zaznamenána pouze ve třetině výuky. V závěru hodin se vyučující nedostatečně věnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Také diferenciace výuky ve vztahu k žákům nadaným i ohroženým školní neúspěšnosti byla účelně uplatněna pouze minimálně.

Ve výuce českého jazyka a literatury učitelé správně rozvíjeli dosavadní žákovské znalosti a dovednosti ve složce jazykové, komunikační i literární. Zařazení vhodných kooperativních organizačních forem a obrazových i textových materiálů vedlo k účinné aktivizaci žáků. Ti, účelně vedení ke kritickému myšlení, samostatně pracovali s informacemi, logicky argumentovali a obhajovali svá tvrzení. Efektivitu hodin snižovala nízká míra zpětné vazby.

Ve výuce cizích jazyků vyučující vhodně uplatňovali organizační formy výuky, především skupinovou práci a práci ve dvojicích. Učitelé efektivním a promyšleným střídáním činností aktivizovali žáky a prohlubovali jejich zájem o učivo. Pestrost didaktických prostředků a učebních pomůcek podněcovala a udržovala motivaci žáků. Pedagogové důsledně vedli výuku v daném cizím jazyce a většinou vyžadovali od žáků obsahově náročnější komunikaci. Zaujetí vyučujících pro cizí jazyk vedlo k rozvoji jazykových kompetencí žáků.

V hospitovaných hodinách matematiky převládala méně účelná frontální výuka a samostatná práce žáků. Pouze v polovině vyučovacích hodin byla vhodně využita didaktická technika. Jen ojediněle žáci obdrželi efektivní zpětnou vazbu, diferenciace výuky dle individuálních potřeb žáků nebyla zaznamenána. Ve vyučovacích hodinách informačních a komunikačních technologií byli žáci účinně systematicky vedeni k aplikaci osvojených poznatků v praxi, propojování mezi předmětových vztahů jim umožňovalo lepší orientaci v dané problematice.

Ve většině hospitovaných hodin přírodovědných předmětů se efektivně střídal frontální výklad vyučujících se skupinovou prací či prací ve dvojicích, i když dominantnější roli ve výuce měli pedagogové a žáci zůstávali pasivními vnímateli předávaných poznatků. Při výuce bylo využito spektrum vhodných učebních pomůcek. Přínosná byla badatelsky pojatá výuka s pracovním listem, ve kterém měli žáci formulovat badatelskou otázku a následně stanovit hypotézu, resp. výuka s využitím pokusu.

Ve dvou třetinách hodin společenskovědního vzdělávání učitelé efektivně využili potenciálu žáků s vysokou úrovní vyjadřování při skupinovém řešení problémových otázek. Ve třetině hodin převažovala méně efektivní frontální výuka založená především na předávání hotových informací.

V hodinách estetického vzdělávání byly využity různé formy a metody práce, které efektivně podněcovaly zájem nadaných žáků, rozvíjely kreativitu a jejich postoje. Závěrečné shrnutí a objektivní vyhodnocení vyučovacích hodin mělo pozitivní dopad na práci žáků.

Pohybové dovednosti žáků škola účinně rozvíjí v hodinách tělesné výchovy, které probíhají v tělocvičně, hale a na školním hřišti. V hospitovaných hodinách byly jednotlivé pohybové

činnosti dobře organizované, žáci aktivně cvičili a vyučující názorně předváděli správné provádění jednotlivých úkonů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při posuzování míry dosažení výstupů ŠVP škola využívá standardní interní nástroje, například ústní a písemné zkoušení, testy a výstupy z projektů. Vhodně je doplňuje i nástroji externími v podobě umístění žáků v okresních, krajských a celorepublikových kolech olympiad a soutěží. Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně statisticky hodnotí při jednáních pedagogické rady, v předmětových komisích a na poradách vedení školy. Informace o průběžném hodnocení jsou žákům i zákonným zástupcům operativně dostupné především prostřednictvím informačního systému.

Z dosahovaných výsledků v průběhu vzdělávání je patrné, že většina žáků přistupuje k výuce zodpovědně a že se jim dobře daří naplňovat požadované výstupy ŠVP. Jejich adaptace na systém gymnaziálního vzdělávání při přechodu do prvního ročníku a do primy probíhá úspěšně, v průběhu vzdělávání žáci neprospívají pouze ojediněle. V roce 2018/2019 byl průměrný prospěch žáků 1,6 a 40 % z nich prospělo s vyznamenáním, v období distanční výuky ve školních rocích 2019/2020 a 2020/2021 se žáci zlepšili a s vyznamenáním prospěly tři čtvrtiny, resp. 60 %. Nejlepších výsledků dlouhodobě dosahují žáci nižšího stupně osmiletého oboru, prospěch žáků vyššího stupně osmiletého gymnázia je lepší než čtyřletého oboru vzdělání.

Dlouhodobě kolísavé jsou výsledky žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. Více než třetina, u osmiletého oboru dokonce polovina prospívá s vyznamenáním, zároveň však 15 % žáků konalo v minulých třech letech opravnou zkouškou. Hrubá neúspěšnost (podíl ke zkoušce přihlášených žáků, kteří neuspěli nebo zkoušku nekonali), na niž se podílejí především žáci čtyřletého oboru vzdělání, se v posledních třech letech pohybuje mezi 2,9 až 5,2 %. Ve společné části maturitní zkoušky jsou výsledky v cizím jazyce v průměru dlouhodobě lepší, než je průměr stejného oboru vzdělání v republice. V českém jazyce a literatuře, matematice a v profilové části maturitní zkoušky jsou celkové výsledky žáků horší.

I když žáci dosahují převážně dobrých výsledků vzdělávání, z podrobných výsledků maturitních zkoušek je patrné, že škola neprovádí analýzu přičin relativní neúspěšnosti žáků ve vztahu k výsledkům žáků gymnázií v republice. Nemá promyšlenou strategii předcházení školní neúspěšnosti při ukončování vzdělávání a nepřijímá konkrétní systémová opatření ke zlepšení výsledků. Těžiště práce se žáky ohroženými školním neúspěchem leží na jednotlivých učitelích. Navíc z analýzy výsledků vzdělávání žáků vyplynulo, že jim nebyla vždy poskytována objektivní průběžná zpětná vazba o úrovni jejich znalostí. Polovina žáků, kteří konali v minulých třech letech opravnou maturitní zkoušku, nebyla z vyučovacího předmětu zkoušky na konci závěrečného ročníku hodnocena horším stupněm než dobrým.

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola identifikuje, pedagogové jsou správně informováni o jejich individuálních potřebách a vhodných pedagogických přístupech ke vzdělávání. Jejich prospěch je srovnatelný s ostatními žáky.

Široká nabídka a realizace volitelných seminářů umožnuje vhodnou profilaci žáků. K rozvoji klíčových kompetencí žáků účinně přispívají ročníkové práce, doporučované k účasti v přehlídkách Středoškolské odborné činnosti. Při individuálních konzultacích se nadané žáky daří motivovat k úspěšné účasti ve vědomostních soutěžích a olympiadách v mnoha vzdělávacích oblastech i v krajských a celostátních kolech. Velmi kvalitní je jejich podpora

ve výuce cizích jazyků, v níž jsou připravováni na složení mezinárodních certifikátů z anglického jazyka.

K rozvoji sociálních a občanských kompetencí škola vhodně zařazuje velké množství aktivit, exkurzí a projektových dnů. Žáci prvních až třetích ročníků si podle nabídky a svého zájmu volí každoročně také třídní kurz zaměřený na průrezová téma a ve vrstevnických skupinách účinně rozvíjejí svoje zájmy a klíčové kompetence. Škola také účelně podporuje badatelsky orientovanou výuku přírodovědných předmětů, dobře rozvíjí nadání žáků i v oblasti tělesné a estetické výchovy, pořádá vlastní sportovní turnaje, výtvarné výstavy, v rámci projektové výuky žáci vydávají školní časopis.

Škola si je vědoma důležitosti pozitivní motivace a dbá na oceňování svých žáků, počet pochval výrazně převyšuje počet kázeňských opatření. Absence žáků se ve školním roce 2018/2019 pohybovala kolem 100 hodin na žáka, v letech 2019/2020 a 2020/2021 vzhledem k organizaci distanční výuky poklesla, podíl neomluvené absence je nízký. V případě výskytu rizikového chování škola vhodně reagovala konzultacemi se žáky, přednáškami či besedami.

Vedení školy sleduje další vzdělávací cestu absolventů, téměř všichni pokračují ve studiu na vysokých školách přírodovědného, humanitního, technického i ekonomického směru.

Závěry

Vývoj školy

- Byla jmenována nová ředitelka školy.
- Zlepšila se kvalita materiálního vybavení školy.
- Zvýšil se počet žáků školy.
- Od minulé inspekční činnosti přetrvávají nedostatky zejména v diferenciaci obsahu výuky a využívání sebehodnocení či vzájemného hodnocení žáků. Škole se nedaří analyzovat výsledky vzdělávání a přijímat účinná opatření k jejich zlepšení.

Silné stránky

- Četné projektové dny a vypracování ročníkových prací účelně rozvíjejí klíčové kompetence žáků.
- Kvalitní podmínky a průběh vzdělávání v cizích jazycích se odrážejí ve výborných výsledcích žáků.
- Motivovaní žáci dosahují úspěchů v mnoha vědomostních soutěžích.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malá diferenciace obsahu probíraného učiva ve vyučovacích hodinách vedla k méně účinné podpoře žáků nadaných i ohrožených školní neúspěšností.
- Nižší zpětná vazba a chybějící časový prostor pro závěrečné shrnutí probraného učiva vedly k nesystematickému získávání informací o mře zvládnutí učiva všemi žáky.
- Menší efektivita kontrolního systému vedení školy a nízká míra uplatňování postupů k předcházení školní neúspěšnosti vedly k nižší úspěšnosti u maturitních zkoušek především žáků oboru vzdělání Gymnázium čtyřleté.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit pedagogické vedení školy a zacílit je na přijímání opatření ve vztahu ke skutečnostem zjištěným při hospitační činnosti a k výsledkům vzdělávání.
- Diferencovat výuku podle schopností a potřeb jednotlivých žáků, získávat systematicky zpětnou vazbu.
- Zapojit předmětové komise a školní poradenské pracoviště do hodnocení průběžných i závěrečných výsledků vzdělávání a do realizace konkrétních opatření k jejich zlepšení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, čj. OŠMS/1060/2001, účinná od 1. dubna 2001, včetně dodatků 1 až 10
2. Jmenování ředitelkou příspěvkové organizace, vydané s účinností od 1. srpna 2016
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – stav k termínu inspekční činnosti, výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. září 2021
4. Dokumentace k řízení a kontrole – školní roky 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
5. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání (vzorek)
7. Dokumentace k zajistění bezpečnosti a ochrany zdraví, platná ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti
8. Školní vzdělávací programy, účinné k termínu inspekční činnosti
9. Školní řád školy, účinný k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika včetně prospěchu žáků – stav k termínu inspekční činnosti
11. Třídní knihy a rozvrh vyučovacích hodin – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z pedagogické rady a jednání předmětových komisí – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Dokumentace k přijímání uchazečů a k ukončování vzdělávání (vzorek)
15. Výroční zprávy o činnosti školy – školní rok 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
16. Webové stránky školy www.gjp-me.cz
17. Inspekční zpráva z 25. dubna 2014, čj. ČŠIS-919/14-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csei.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka, *Pavla Vítková, v.r.*

vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor *Aleš Franc, v.r.*

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka *Eva Karasová, v.r.*

Mgr. Miroslava Slaninová, školní inspektorka *Miroslava Slaninová, v.r.*

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice *Hana Borůvková, v.r.*

V Praze 4. 4. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Ilona Němcová, *Ilona Němcová, v.r.*
ředitelka školy

V Mělníku 11. 4. 2022